

Agnieszka Bajor

Wycieczka Koła Naukowego
Bibliotekoznawców przy Instytucie
Bibliotekoznawstwa i Informacji
Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w
Katowicach do Biblioteki Stacji
Naukowej Polskiej Akademii
Umiejętności, Katowice, 23 kwietnia
2014 r.

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy nr 2, 182-184

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

AGNIESZKA BAJOR
*Zakład Bibliotekoznawstwa
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach*

**WYCIECZKA KOŁA NAUKOWEGO BIBLIOTEKOZNAWCÓW PRZY
INSTYTUCIE BIBLIOTEKOZNAWSTWA I INFORMACJI NAUKOWEJ
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH DO BIBLIOTEKI
STACJI NAUKOWEJ POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
KATOWICE, 23 KWIETNIA 2014 R.**

29 listopada 2013 r. uchwałą Rady Polskiej Akademii Umiejętności uruchomiono pierwszą w Polsce Stację Naukową PAU¹. Jej siedziba mieści się w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Projekt jest niezwykle prestiżowy, bowiem stacje badawcze PAU funkcjonują jedynie w Montrealu oraz Nowym Jorku. Celem projektu jest skonsolidowanie śląskiego środowiska naukowego². Wedle organizatorów: „Stacja Naukowa PAU przyczyni się do zacieśnienia współpracy uczonych wywodzących się z różnych uczelni, współdziałania badaczy reprezentujących zarówno nauki ścisłe, jak i humanistyczne, podejmowania trudnej, interdyscyplinarnej tematyki badawczej, wymiany doświadczeń i poglądów, pozyskiwania środków na stypendia dla wybitnych naukowców, organizowania przedsięwzięć naukowych i kulturalnych, a także ułatwi dostęp do publikacji PAU” [W Katowicach].

Z tym ostatnim postulatem wiążą się działania podjęte przez Koło Naukowe Bibliotekoznawców działające przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Pod koniec 2013 r. do Koła zwrócono się z prośbą o zaprojektowanie Biblioteki Stacji. Dr Karol Makles z Zakładu Historii Książki i Bibliotek Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej, współorganizujący Stację, zaproponował studentom zaplanowanie przyszłej struktury księżnicy oraz jej schematu organizacyjnego.

Biblioteka w założeniu ma być zbiorem nowszych publikacji, przede wszystkim pochodzących z wydawnictwa PAU, a służących bieżącym

¹ Kierownikiem Stacji został prof. zw. dr hab. Marek Zrałek z Zakładu Teorii Pola i Cząstek Elementarnych Uniwersytetu Śląskiego.

² Jednym z pierwszych zadań będzie opracowanie historii Śląska.

potrzebom śląskiej nauki. Inaczej pomyślana jest działająca od 1856 r. Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, do której zadań należy m.in. „prowadzenie ośrodka bibliograficzno-dokumentacyjnego, prowadzenie prac naukowych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb regionu krakowskiego oraz w oparciu o bogate zbiory własne, opracowywanie, redagowanie i publikowanie prac naukowo-badawczych we własnym czasopiśmie” [Działalność]. Krakowska ksiąźnica dysponuje, z racji swojej historii, funkcji i usytuowania, unikatowymi starodrukami oraz inkunabułami, rękopisami, w tym średniowiecznymi oraz związanymi z Komisją Edukacji Narodowej. W Gabinetecie Rycin zgromadzono natomiast zbiory ikonograficzne, w tym np. niderlandzkie, francuskie, niemieckie czy włoskie. Kompletowane są również dokumenty kartograficzne w Pracowni Kartografii, a ponadto dokumenty życia społecznego [Zbiory; Zbiory specjalne].

W związku z przyjętym zobowiązaniem 23 kwietnia 2014 r. członkowie Koła Naukowego Bibliotekoznawców udali się na Wydział Fizyki Uniwersytetu Śląskiego, by rozpoznać przyszłą Bibliotekę. Dotychczas zgromadzono w niej około 900 woluminów. Są to wydawnictwa zwarte oraz przeważające liczebnie ciągle (w tym czasopisma naukowe oraz serie wydawnicze), ogłoszone w języku polskim, ale też angielskim czy włoskim od lat sześćdziesiątych XX w. Na uwagę zasługują komplety serii, w tym np. „Opinie Edukacyjne PAU – Prace Komisji do Oceny Podręczników Szkolnych”, „Prace Komisji Środkowoeuropejskiej Polskiej Akademii Umiejętności”, „Prace Komisji Wschodnioeuropejskiej”, „Prace Komisji Historii i Kultury Żydów” oraz czasopismo „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie”. Większość zgromadzonych dotychczas prac to wydawnictwa własne PAU, подарowane Stacji katowickiej. Zabiegający o zbiory K. Makles nawiązał również współpracę ze śląskimi bibliotekami naukowymi, by pozyskać ich dublety, jak np. „Bibliografię Historii Śląska”, której kolekcję w najbliższym czasie przekaże Biblioteka Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

W Bibliotece Stacji – jak wskazał jej organizator – należy zgromadzić zbiór odpowiadający potrzebom informacyjnym naukowego środowiska śląskiego. Dlatego też ważne jest kompletowanie zasobów, które będą odzwierciedlały nie tylko bieżącą działalność badawczą PAU, ale przede wszystkim relacje naukowe Śląska z innymi regionami Polski.

Podczas wycieczki studenci mogli zapoznać się z tymczasowym porządkiem zbioru. Materiały zostały ułożone według serii, a wydawnictwa zwarte alfabetycznie. Docelowo przedstawiciele Koła Naukowego Bibliotekoznawców w ramach praktyk oraz wolontariatu opracują schemat układu na półkach (alfabetycznie według nazw serii, natomiast zbiory książkowe według Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej). Ponadto zobowiązani zostali do przygotowania: statutu Biblioteki (zgodnego ze Statutem Stacji), regu-

laminu udostępniania zbiorów (planowo będzie to księgozbiór w wolnym dostępie, prezencyjny z uwagi na to, że gromadzone są pojedyncze egzemplarze publikacji), a przede wszystkim elektronicznego katalogu bibliotecznego (w nieodpłatnym systemie MATEUSZ [System]³).

Propozycja współpracy ze Stacją Naukową PAU jest pierwszą tego typu w dotychczasowej działalności Koła. Umożliwi ona odbycie obowiązkowych praktyk, wolontariatu, ale przede wszystkim podniesie kompetencje bibliotekarskie, informacyjne i informatyczne studentów. Zadaniem członków Koła stało się opracowanie na pierwszym etapie: planu organizacji Biblioteki, powołanie zespołów odpowiedzialnych za przygotowanie projektu implementacji systemu bibliotecznego, statutu, regulaminu korzystania ze zbiorów oraz wykazu działów tematycznych, na które zostaną podzielone i ułożone na półkach zasoby.

Bibliografia

- Działalność*. W: Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie [online]. [dostęp: 23.04.2014]. Dostępny w World Wide Web: http://149.156.51.45/?page_id=51.
- System biblioteczny Mateusz* (2014). W: Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy [online]. Aktualizacja 12.04.2014. [dostęp: 23.04.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://e-bp.eu/>.
- W Katowicach rusza pierwsza w Polsce Stacja Naukowa PAU* (2013). W: Uniwersytet Śląski w Katowicach [online]. 21.11.2013. [dostęp: 23.04.2014]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.us.edu.pl/w-katowicach-rusza-pierwsza-w-polsce-stacja-naukowa-pau>.
- Zbiory*. W: Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie [online]. [dostęp: 23.04.2014]. Dostępny w World Wide Web: http://149.156.51.45/?page_id=73.
- Zbiory specjalne*. W: Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie [online]. [dostęp: 23.04.2014]. Dostępny w World Wide Web: http://149.156.51.45/?page_id=78.

³ Katalog 8 Bibliotek Krakowskich, w tym Polskiej Akademii Umiejętności, a ponadto Uniwersytetu Rolniczego, Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej, Akademii Sztuk Pięknych, Akademii Muzycznej, Międzynarodowego Centrum Kultury, Akademii Wychowania Fizycznego oraz Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt opracowano w systemie VTLS.